

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1

המעורר: הלוי אבי

נגד

המשיבים:

1. מנחם גלילי
 2. "השבוע באשדוד"
- ע"י ב"כ עו"ד דורית דגן-אולקינצקי

2

פסק דין

3

4

השופט א. ואגו:

5

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בקריית-גת (כב' השופט א. באומגרט), שניתן ביום 11/5/15 בתיק ת"א 407/09, ועניינו בתביעה לפיצוי, שהגיש המערער כנגד המשיבים בעילות שלפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק").

7

8

9

המערער, תושב אשדוד, עמד בראש רשימה בשם "יוזמה", שביקשה את אמון ציבור הבוחרים באשדוד, ערב הבחירות לרשויות המקומיות בנובמבר 2008. המשיב 1, מר מנחם גלילי, היה העורך של מקומון באשדוד, בשם "השבוע באשדוד" (להלן: "העיתון"), אשר הופעל באמצעות החברה המשיבה 2, שנשלטה ע"י המשיב 1. המערער טען, כי על רקע השתתפותו במערכת הבחירות ורצונו להיבחר למועצת העיר, ובכדי לשלול את פעילותו הציבורית ולשימו ללעג בעיני הבוחרים, יזמו המשיבים שלושה פרסומים שהיה בהם משום הוצאת לשון הרע עליו.

14

15

בשל כך - נתבעו פיצויים בגובה של 500,000 ₪ וכן נדרשו המשיבים לפרסם התנצלות.

16

17

תביעת המערער נדחתה, על כל רכיביה, בפסק הדין נשוא הערעור, כאשר ניתנו נימוקים שונים לכך, ביחס לכל אחד מהפרסומים דנן. המערער חויב בהוצאות בסכום של 30,000 ₪.

18

19

20

בהתייחס לפרסום הראשון, מבין שלושה, שהיה כתבת תמיכה במועמד אחר למועצה, ובגדרה הייתה התייחסות לא מחמיאה, לשון המעטה, למערער ולפועלו הציבורי, נקבע, שאין הוא מהווה כלל "לשון הרע" כהגדרתו בחוק, ושאינו בו חריגה מהסביר והמקובל במערכת בחירות סוערת וטעונית. מעבר לצריך, אף נפסק, שבנסיבות, עומדת למשיבים הגנת "הבעת דיעה" לפי סעיף 15(4) של החוק.

23

24

הגם שהערעור נסב גם על קביעות בימ"ש השלום בהקשר הפרסום הראשון דנן, ניאות המערער, במהלך הדיון בפנינו, ובהמלצתנו, שלא לעמוד על מצוי הטענות במישור זה, להשלים עם אשר נפסק,

25

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 ולהתמקד בשני הפרסומים האחרים. פועל יוצא - אין עוד צורך להיזקק כעת לטיעוני הצדדים ביחס
2 לפרסום הראשון, וקביעת בימ"ש השלום ביחס אליה נותרת על כנה.
3
4 דחיית תביעת המערער באשר לפרסום השני, נעשתה בלא שהפרסום נדון לגופו, ומתוך הקביעה
5 העובדתית, שלא הוכח כלל ועיקר שהוא נעשה בידי המשיבים. מדובר במעין "כרוז" שהופץ ביום
6 5/11/08, סמוך לפני תום מערכת הבחירות המוניציפלית, ובו כלולים דברים שהמערער סבור שעולים
7 כדי הוצאת לשון הרע עליו. מי שעומד מאחורי הכרוז והפצתו, כנחזה מהכיתוב שבשוליו, הוא "הוועד
8 הציבורי למלחמה בשחיתות בחסות 'השבוע באשדוד'". המערער טען, כי המשיב 1 עומד מאחורי
9 אותו "ועד ציבורי" (להלן לשם קיצור: "הועד"), ושהוא הוקם על ידו כחלק משיטת פעולה,
10 שבמסגרתה נוהג הוא להקים ועדים שונים כאלה ולפרסם בשמם פרסומים שאינו מעוניין לפרסמם
11 בעיתון. המשיבים התכחשו לאחריות כלשהי לפרסום זה.
12
13 על טענת המערער, שלפיה יש זהות או קשר בין הועד לבין המשיבים, קבע בימ"ש השלום, כי זו "נטענה
14 בעלמא ולא הוכחה".
15 עוד הוסיף ביהמ"ש, בפסק דינו, את הבאות:
16 "ההוכחה בדבר הזהות או הקשר בין הנתבעים לבין הוועד הינה פשוטה וניתן לחשוב על מספר
17 חלופות באמצעותן ניתן להוכיח קשר כזה. התובע בחר שלא לעשות כן ולפיכך אף דין טענתו זו
18 להידחות. בהקשר זה יש להוסיף כי אף טענת ב"כ התובע לפיה בהליך משפטי אחר הוגש תצהיר
19 מנחם גלילי ממנו עולה כי הוא זה שהקים את הוועד (עמ' 202) הועלתה אף היא בעלמא. תצהיר כזה
20 לא הוגש ואף בסופו של דבר לא הוצג לגלילי במהלך חקירתו".
21
22 משנקבע כי לא הוכח, לאור האמור, שהפרסום השני נעשה בידי המשיבים או מטעמם, לא דן בימ"ש
23 השלום בפרסום לגופו ובשאלה אם בגדרו הוצא לשון הרע על המערער.
24
25 המערער טען בפנינו, ובכך ליבת ערעורו לגבי הפרסום השני, שקביעת בימ"ש השלום, ברמה
26 העובדתית, יסודה בטעות, וכי אותו תצהיר של מר גלילי, שניתן במסגרת הליך אחר, הוגש ואף סומן
27 כמוצג בתיק, וכי תוכנו עולה כדי הודאת בעל דין בכך שהמשיבים, או מי מהם, עומדים מאחורי
28 הקמת הועד ומאחורי הפרסום שנעשה על ידו.
29
30 דעתי היא, שצודק המערער בנטען לנדון, ועיון בתיק בימ"ש השלום, מעלה, כי מדובר בשאלון שהופנה
31 למר גלילי, ובתצהיר תשובה עליו, במסגרת הליך משפטי שבו תבעה גב' הלן גלבר, חברת מועצת העיר
32 אשדוד, את המשיבים דכאן, לפצותה על לשון הרע, שלטענתה הוציאו עליה. השאלון והתצהיר הוגשו
33 כראיה, לאחר מתן החלטה מנומקת ומפורטת ביחס לכך, בישיבת בימ"ש השלום מיום 22.9.14,
34 והשאלון סומן כמוצג ת/76, בעוד התשובות סומנו כמוצג ת/77. אחת השאלות, שעליהן השיב מר גלילי
35 בתצהיר, מיום 25.2.09, הייתה, האם הועד הציבורי למלחמה בשחיתות הינו גוף מאוגד ורשום באופן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 פורמאלי. על כך השיב מר גלילי בשלילה (תשובה 15 ג), ובהמשך, לשאלה מי הם נושאי התפקידים
2 באותו ועד ציבורי, השיב "נתבע מס' 1 - מנחם גלילי" (תשובה 15 ו). לשאלה מי הקים את הוועד,
3 התשובה היתה זהה, כלומר שמדובר במשיב 1 שלפנינו, מר גלילי, ולשאלה מתי הוקם הוועד, הוא השיב
4 שהיה זה לפני הבחירות (תשובות 17 ו- ח).
5
6 בהינתן הודאה של המשיב 1, אומנם בהליך אחר, שיש לזהותו, לכל דבר, עם אותו הוועד הציבורי
7 הנושא אותו שם הנקוב בשולי הפרסום השני, די היה בכך להרים נטל הראייה הראשוני, שעל כתפי
8 המערער, להוכיח מי שעומד מאחורי הפרסום, ומכאן ואילך, ככל שהמשיבים חפצו לטעון שמאן
9 דהוא השתמש, ללא ידיעה או הסכמה, בשם זה, ואף התיימר להגדיר את הוועד הזה כמצוי בחסות
10 העיתון, שהוא המשיב 2, היה עליהם להניח לכך תשתית ולשכנע בכך את ביהמ"ש. ברם, ההליך לא
11 הגיע למיצוי במישור זה, ובית המשפט כלל לא נזקק בהכרעתו ובנימוקיו לשאלות הנגזרות והנלוות
12 לאותה הודאה שניתנה כאמור. זאת - בשל סברתו, השגויה, שתצהירו של מר גלילי לא הוגש כלל.
13
14 יוער, כי במסגרת הליך גישור, שסיים את ההתדיינות בין המשיבים לבין גבי גלבר, זו שבמסגרתה הוגש
15 התצהיר דנן, היא חזרה בה מהטענה שהמשיבים היו אחראים לפרסום בעניינה, ושהוועד הציבורי
16 הנ"ל, זה שהוקם לכאורה בידי המשיב 1, הוא זה שביצע את הפרסום. אולם, בהקשר זה, ציין בימ"ש
17 השלום, בפסק הדין, ובצדק (עמ' 19 פסקה 37), כי "אין להקיש מעדות הגב' גלבר המתייחסת לפרסום
18 אחר שנעשה בעניינה על ידי הוועד למלחמה בשחיתות לענייניו של התובע, ואין ללמוד ממנה כי גם
19 בענייניו של התובע, הפרסום נעשה בידי גוף אחר שאינו מהנתבעים". עוד הוער, בהמשך, שעם זאת,
20 מעדותה של גבי גלבר, בהליך הנדון כעת, על כי אין היא משוכנעת עוד שמי מהמשיבים עמד מאחורי
21 הפרסום, ניתן ללמוד כי "בדומה לפרסום הכרוז בעניינה, גם בענייניו של התובע (המערער שלפנינו),
22 קיימת סבירות גבוהה כי הפרסום השני נעשה לא בידי הנתבעים".
23
24 דעתי היא, כי לנוכח הסברה העובדתית המוטעית, שביסוד הנמקת בימ"ש קמא לדחיית התביעה ביחס
25 לפרסום השני, אין מנוס מהחזרת ההתדיינות לבימ"ש השלום, תוך הנחייתו לשוב ולדון בפריט זה של
26 התביעה, על בסיס הקביעה, שתצהירו של מר גלילי, אותו מוצג ת/77, אכן הוגש בפניו, ועל פי תוכנו,
27 אישר מר גלילי שהוא המקים והרוח החיה של אותו ועד ששמו זהה לגוף שחתום על הכרוז שהמערער
28 טוען כי הוציא דיבתו רעה. כמובן, אין בכך להנחות את בימ"ש השלום בדבר המסקנה הסופית, ובאשר
29 לשאלה, שעליה אין תמימות דעים בין הצדדים, האומנם מדובר באותו "ועד ציבורי" בשני המקרים,
30 והאם הגוף שמר גלילי "קיבל עליו אחריות" בתצהירו, הוא זה שביצע, אכן, את הפרסום השני, ואם
31 יש בפרסום משום לשון הרע. בכל אלה - על בימ"ש השלום להכריע, בין שיראה לנכון לעשות כן על
32 סמך החומר שהונח כבר בפניו, ובין אם יבחר ליתן הוראות דיוניות אחרות, לפי שיקול דעתו. אשוב
33 ואדגיש, שככל שהמלצתי זו תתקבל על דעת חברותי, וכך נפסוק, לא יהא בכך להביע דעה לגבי
34 הפרסום גופו ואיתנות העילה הנטענת בעטיו, נושאים שכאמור כלל לא הגיעו לשלב ליבון והכרעה
35 בפסק הדין נשוא הערעור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 אשר לפרסום השלישי, לא בלי התלבטות, אמליץ לחברותיי הנכבדות שהערעור ידחה בנקודה זו.
2
3 הפרסום, אשר נעשה בכתבה בעיתון, עליה חתום המשיב 1 מר גלילי - מועדו מיום 5.12.08, לאחר
4 הבחירות, וכותרתו "אחיי גונבי התהילה". ביחס לפרסום זה, שלא הייתה מחלוקת על עצם ביצועו
5 בידי המשיבים, קבע בימ"ש השלום, מנימוקים שפורטו, כי הוא אכן מהווה הוצאת לשון הרע, בניגוד
6 לחוק, ועל כן יש לדון בשאלה, אם למשיבים עומדת אחת או יותר מההגנות הקבועות בחוק - שאז
7 הפרסום מוגן. ביהמ"ש קמא קבע, כי אפילו כשמדובר באיש ציבור, שנהוג לנקוט סובלנות ביחס
8 לביקורת עליו, חרג פרסום זה מהמותר והנסבל, ודמו של איש צבור אינו הפקר, כששמו הטוב הוא
9 מנכסיו החשובים, בתור שכזה. ביהמ"ש הוסיף והטעים כי, הצגתו של איש ציבור כמי שמשקר
10 לבוחריו ומטעה אותם, בהחלט יש בה להשפילו, לבזותו ולפגוע במעמדו הציבורי, מה שעולה כדי
11 הוצאת לשון הרע.
12 קביעה זו, ולפיה מדובר בלשון הרע, בכפוף לדיון בהתקיימות ההגנות, לא הייתה נתונה בפנינו לערעור,
13 ועל כן היא חלוטה כעת.
14
15 הנרטיב שבבסיס הכתבה האמורה, הוא זה, שלפיו, המערער "ניכס" לעצמו שני מאבקים ציבוריים,
16 שבהם היה אומנם פעיל, בצורה זו או אחרת, ואולם, הוא הציג עצמו, במהלך מערכת הבחירות, באופן
17 שקרי, כמי שהוביל אותם ושבטעויהם הם נשאו פרי. מדובר בהקמת המחלף הדרומי בכניסה לאשדוד,
18 ובהצלחת היוזמה להקים בית חולים בעיר (להלן יכוננו אלה בשם: "הפרוייקטים"). כך, למשל, נאמר
19 בפרסום זה (באותיות מודגשות), ש"הלוי שהאמין גם לשקרים של עצמו. הוא פרסם שהוא הביא את
20 בית החולים לאשדוד, שהוא הביא את המחלף הדרומי לאשדוד, אם מערכת הבחירות הייתה
21 מתמשכת עוד קצת, יכול להיות שהיו כאלה שמאמינים לו שהוא הביא לאשדוד את השמש, הירח
22 והים". עוד נעשה שימוש, בגוף הכתבה, בביטויים, כלפי המערער, שהוגדרו בפסה"ד כ"חריפים
23 ונשכניים", ובהם: "גונב התהילה", "סובל משיגעון גדלות", והצמדת הטיות שונות של המילה
24 "שקר" לשמו.
25
26 הגם המתואר לעיל, מצא, כאמור, בימ"ש השלום, שיש לדחות גם את התביעה המבוססת על הפרסום
27 השלישי, כאשר הנימוק המרכזי לכך, הוא, שהפרסום מוגן, לפי הגנת "אמת בפרסום" (המכונה גם
28 "אמת דיברתי"), שלפי סעיף 14 לחוק. הוראה זו מאיינת עילת התביעה, אף אם הוכח שמדובר
29 בהוצאת לשון הרע, אם "...הדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי". הדיון התמקד
30 ביסוד הראשון, של אמיתות הפרסום, לפי, שכפי שנקבע בפסה"ד, וכנדמה- על כך גם המערער אינו
31 חולק, קיים עניין ציבורי רב, בוודאי לקהל הבוחרים ברשות המקומית, להיוודע, האמנם מי שמציג
32 עצמו לבחירה אכן אחראי להישגים הנטענים על ידו, האם הצגת פועלו הציבורי נכונה או שקרית,
33 והאמנם ביקש, בתעמולת הבחירות שלו, להטעות ולכזב לצבור בוחריו הפוטנציאלי. משמע - היסוד
34 השני מתקיים.
35

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 קביעתו הנחרצת של בימ"ש השלום הינה, שהפרסום השלישי היה אמת. הראיות אמנם הצביעו על
2 כך, שהמערער היה שותף פעיל למאבקים למען שני הפרוייקטים, אך, הוא לא יזם אותם, לא הובילם,
3 ולא היה אחראי בלעדי להצלחתם, שהייתה פרי שיתוף פעולה בין אנשים רבים לאורך שנים. כך עלה,
4 למעשה, אף מעדות המערער במשפט ומדברי עדים שבאו מטעמו, ואף מעדותו של ראש העיר המכהן,
5 ד"ר יחיאל לסרי. מנגד - המצג שנעשה על ידו לצבור היה, שהוא הוביל את המאבק וכי הצלחתם
6 הייתה "בזכותו". מצג זה בוטא, בעיקר, במסגרת כרוז שמטעם המערער, ובחברת בשפה הצרפתית.
7 התייצגות המערער כמי שחלקו בהובלת המאבקים ובהצלחתם היה מרכזי ובלעדי, בעוד שמדובר
8 בפעילות המשותפת לרבים אחרים, שהוא היה חלק מהם, הוגדרה, בפסק הדין, כהטעיית הבוחרים
9 וכהצגת דברים באופן שאינו תואם את המציאות העובדתית. על-כן, הפרסום המייחס למערער
10 הטעיית הציבור - הוא אמת. משכך - גם אם נעשה שימוש בביטויים בוטים בכתבה, ובסגנון "נשכני",
11 המאפיין את המשיבים ואת העיתון, ואף ששורבבו בה פרטים לא רלבנטיים ואישיים אודות המערער,
12 נפסק, שאין בכך לשנות מהמסקנה שמדובר בפרסום מוגן, שתוכנו אמת.

13
14 פסק הדין מוסיף ומנתח, בבחינת למעלה מהצריך, הגנות נוספות שהמשיבים טענו להן. חלקן - נמצא
15 לא רלוונטי, אולם, נקבע, שעומדת למשיבים הגנה נוספת ונפרדת, והיא זו הנקובה בסעיף 15(2),
16 המוחל עת התקיימה הדרישה הראשונית, המשותפת לכל חלופות סעיף 15, והיא - שהנתבע "עשה את
17 הפרסום בתום לב". ס.ק (2) מקנה הגנה לפרסום בתום לב, שנעשה כאשר "היחסים שבינו לבין האדם
18 שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום". תחולתה
19 של הגנה זו, אינה תלויה באמיתות הדברים שפורסמו, ולהיפך, היא רלוונטית, בדרך כלל, באותם
20 מקרים שבהם הפרסום אינו אמת, או שמסיבות שונות לא ניתן להוכיח את אמיתותו (ר' דניאל
21 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין ואח' פסקה 43, פורסם באתר נבו). משום כך, ובדין, נזקק בימ"ש
22 קמא, ראש וראשונה, לניתוח יסודות הגנת האמת בפרסום, שבהתקיימה מייתרת פניה להגנות
23 אפשריות העומדות למי שפרסם דברים לא נכונים מעיקרא.

24
25 בענייננו - ברי, שההכרעה בערעור, לעניין הפרסום השלישי, נגזרת ממה שיוחלט ביחס למסקנת בימ"ש
26 השלום בדבר אמיתות הנרטיב הבסיסי של הכתבה - האומנם קורא סביר של תעמולת הבחירות מטעם
27 המערער, היה מוטעה לחשוב, שחלקו במאבקים למען הפרוייקטים וחלקו בהצלחתם, רב ועצום מכפי
28 שהיה במציאות.

29
30 בטיעונו בפנינו, חזר ואישר המערער, שנכונה קביעתו, מסקנתו והתרשמותו של בימ"ש השלום, על
31 בסיס מסת הראיות שהונחה בפניו, ולפיה, היה הוא אחד מני פעילים רבים, ולא היה האחראי הבלעדי,
32 בוודאי לא היחיד, להצלחת המאבקים. עם זאת, הוא סבור שהיה דמות דומיננטית בכך.
33 המערער הטעים בפנינו, כי "אני מעולם לא טענתי שאני היחיד שהבאתי את בית החולים, גם לא
34 טענתי שהבאתי... אני טוען שאני התחלתי את המאבק הציבורי להקמת בית חולים... הייתי הדמות
35 הדומיננטית. אני בשום שלב לא טענתי שאני הוא זה שהובילתי את המאבק באופן בלעדי".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 אולם, עיון בכרוז בעברית שפרסם המערער, ובעיקר בחוברת המתורגמת לעברית, שפורסמה בשפה
2 הצרפתית, מעלים, שהמערער אכן נקט לשון מאדירה ומרוממת ביחס לחלקו בפרויקטים, ושאין לומר
3 ש"נרטיב הבסיס" של הכתבה אינו נכון עובדתית, הגם, שהלשון הבוטה והמשתלחת שבה נעשה שימוש
4 כלפי המערער, ראוייה לגינוי, והיא נטולת פרופורציה אל מול התכנים שמטעם המערער. באותו כרוז,
5 מתפלמס המערער עם ד"ר לסרי, וחפץ "לחשוף את האמת", שלפיה הוא, ולא ד"ר לסרי, עומדים
6 מאחורי הצלחת מימוש הפרויקטים. נאמר שם, על בית החולים, שפרסום המכרז לגביו מהווה סיום
7 מוצלח של "המאבק הציבורי שהובלתי להקמת בית החולים". המערער מכוון לכך שהוא "מנהיג
8 שיודע ליזום ולהוביל פרויקטים לקידום אשדוד" וראייה לכך "המאבק שאני הובלתי בשנת 2005
9 להקמת בית החולים". נשאלת שאלה בכרוז: "מי באמת הוביל את המאבקים הציבוריים להקמת
10 מחלף 'עד הלום' ובית החולים. מי התחיל את המאבק הציבורי להקמת בית החולים?" והתשובה
11 הניתנת היא "אבי הלוי בשנת 2005". עוד מוסיף המערער, כאשר הוא מציג את חלקו במאבקים הללו,
12 אל מול מה שהוא סבור שמהווה יומרה והתייצגות כוזבת של ד"ר לסרי, ש"בהמשך להצלחת המאבק
13 הציבורי שהובלתי להקמת מחלף 'עד הלום', הובלתי במשך מספר שנים באמצעות מטה מאבק
14 ציבורי את המאבק להקמת בית החולים באשדוד. לא יועצו של לסרי היו שם...". באותו כרוז פונה
15 המערער לתושבים בדברים, שמהם בהחלט משתמע שהצלחת הפרויקטים ניתנת לשיוך לפועלו הוא.
16 כך, למשל, הוא כותב ש"בהמשך להצלחות המאבקים הציבוריים שהובלתי החלטתי להיענות לפניות
17 הרבות מצד תושבים ולהתמודד בבחירות הקרובות...".

18
19 בחוברת בשפה הצרפתית, נאמר ש"בשנים האחרונות... הנהגתי - לגמרי בהתנדבות - מאבקים
20 ציבוריים למען בניית המחלף של היציאה הדרומית וכמו כן של בית החולים באשדוד" וכן - "הוכחתי
21 שאני מסוגל לקדם פרויקטים בהיקף ארצי. התוצאות מדברות בעד עצמן: משרד האוצר פרסם מכרז
22 לבניית בית החולים. כמו כן, לאחרונה נפתחה ההתחברות הראשונה אל המחלף ביציאה הדרומית
23 ובכך הוגשם חלום של הנוסעים האשדודיים... בעקבות הצלחותיי במאבקים הציבוריים, החלטתי
24 להיענות בחיוב לפנייתם של רבים, ולהגיש את מועמדותי בבחירות המוניציפליות". סיום פרויקט
25 המחלף הדרומי, שהיה, אותה עת, מתוכנן לשנת 2009, מוגדר כ"עוד הצלחה נזקפת לזכות אבי הלוי".

26
27 תוכנם של הכרוז, וביתר שאת - של החוברת בצרפתית, כולל, אפוא, הן בקטעים המצוטטים לעיל, והן
28 במקומות נוספים בטקסט, שלשונם ורוחם דומה, שני נרטיבים שאינם מדויקים. זאת - על פי מה
29 שנקבע, עובדתית, בפסק הדין קמא, ואף לפי שיטתו וגרסתו של המערער, לרבות בפנינו, בעת הדיון
30 בערעור. האחד - בדבר היותו מוביל המאבקים, והשני - ייחוס הצלחת המאבקים ומימוש הפרויקטים,
31 למערער.

32 יוצא, לאור האמור, שהכתבה, שנועדה להציף את אי הדיוקים בהתייצגותו של המערער באופן האמור,
33 ולמתוח על כך ביקורת, לא הייתה שקרית, והפרסום, ברמה העובדתית, היה אמת, כפי שקבע בימ"ש
34 השלום. ההתלבטות, שציינתי בפתח הדברים, נובעת מהדרך, המאוד לא מעודנת, שהמשיבים בחרו
35 לנסח בה את ביקורתם ואת מורת רוחם מהאמור בתעמולת הבחירות של המערער. נעשה שימוש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 בביטויים קשים ובלתי מידתיים, גם נוכח "הסחפותו" של המערער, במאבק הבחירות, למחוזות מעט
2 מוגזמים עת האדיר את פועלו והישגיו הציבוריים ואת חלקו במימוש הפרויקטים. ניתן לתהות, שמא,
3 ניסוח וסגנון הפרשנות שהמשיבים נתנו להתנהלות המערער, והכינויים שהוצמדו לכך, לא היה בהם
4 להחריג את הפרסום אל מעבר להבעת דעה וביקורת לגיטימית והאם לא היה בכך, בפני עצמו, משום
5 הוצאת לשון הרע על המערער. זאת - שעה, שהמערער אמנם לא היה בעל בלעדיות בפרויקטים של
6 בית החולים באשדוד ופתיחת המחלף, אך בהחלט היה חלק מפעילים רבים שהתגייסו למטרה זו.
7 אולם - וזה מטה הכף - דעתי היא, שמעת שנקבע שגרעין הפרסום אמיתי, הביטויים הקשים הופכים
8 להיות תלויי הקשר.
9 ברור, לכל קורא סביר, שהכינוי "גונב תהילה" או אף "שגעון גדלות", אינם באים לייחס למערער
10 ביצוע עבירה פלילית של גניבה, או לייחס לו מחלת נפש, במובן הקליני, של מגלומניה. עסקינן בהצגת
11 מטאפורות, לא מעודנות, אמנם, הממחישות את הביקורת הקשה שכותב המאמר נוקט בה כלפי
12 התנהלות המערער במישור הציבורי ובניהול תעמולת הבחירות שלו.
13
14 כפי שאזכר ביהמ"ש קמא, סוגיה זו, של שימוש בביטויים מעליבים ובטרמינולוגיה הנושקת לתחום
15 הפלילי (וכאן - גם לתחום בריאות הנפש), מקום שהם באים להביע דעה על התנהלות נשוא הפרסום,
16 שנמצאה מוכחת ואמיתית, נדונה בפסיקה, וביהמ"ש העליון קבע, כי אין בכך להוות לשון הרע. הדבר
17 נכון, ביתר שאת, לגבי אישי צבור, שמצופה מהם להיות בעלי "יכולת ספיגה" לא מבוטלת ביחס
18 להתבטאויות ביקורתיות, ואף קשות. כך, למשל, נדון השימוש העיתונאי בתיבה "עריק", המעלה
19 הקשר פלילי מובהק, בעניינו של פוליטיקאי, שנטען לגביו שהחליף את נאמנותו המפלגתית ו"ערק"
20 למחנה היריב (ע"א 9462/04 מורדוב נ' ידיעות אחרונות, פ"ד ס(4) 13). יוער, שמראה המקום בפס"ד
21 נשוא הערעור (שגוי). נפסק, באותו עניין, שהפרשנות האובייקטיבית, של קורא סביר, המעיין בכתבה,
22 תקשור בין המונח ה"פלילי" דן, להקשר הפוליטי-ציבורי, והוא לא צפוי לייחס לכך משמעות של
23 עבירה פלילית. לא תחושת העלבון הסובייקטיבית של מושא הפרסום היא המכריעה, כי אם הפרשנות
24 האובייקטיבית בעיני הבריות. עוד נפסק שם, שביטוי כגון זה מהווה "הבעת דעה הנעוצה עמוק בתוך
25 מתחם ההתבטאויות הלגיטימיות" והוטעם, כשהדברים יפים לעניינו כעת, ש"מקום בו האמירה
26 הנבחנת כוללת הן יסוד עובדתי והן יסוד של הבעת דעה, והיסוד העובדתי אינו במחלוקת של ממש
27 (ובעניינו - נקבע שהיסוד העובדתי הוכח, א.ו.), נהנית האמירה כולה מן היחס הניתן בדין להבעת
28 הדעה, הן במישור האחריות והן במישור ההגנות" (פסקה 17 של פסה"ד).
29
30 אף אם ניתן (ולטעמי - גם ראוי) להסתייג מהביטויים הקשים שמופיעים בכתבה, עקרון כיבוד חופש
31 הביטוי והדעה מכתוב זהירות ואיפוק כאשר הדברים נבחנים באספקלריה של חוק איסור לשון הרע,
32 על היבטיו האזרחיים והפליליים. כפי שמצינו בעניין "מורדוב" הנ"ל, המאזכר פסיקה ענפה ברוח
33 דומה, נמצא לנו ש"כלל מושרש הוא כי... בית המשפט נוהג זהירות יתירה מפני הכתבת סטנדרטים
34 של טעם טוב לאמצעי התקשורת המביעים דעה... לעתים אף בדרך של לעג וסטירה... אין בית
35 המשפט יכול לכפות טעמו והגיונו הוא על המפרסם, אלא עליו להותיר מקום להבעות דעה תקיפות".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ

1 ובאשר לשימוש שנעשה באותו עניין בתיבה "עריק", ובאנלוגיה לנשוא דיוננו, כגון בבחירת ההגדרה
2 "גונב תהילה" עבור המערער, נאמר כי "המשיבים... היו יכולים לבחור מילה אחרת - אך לא לבית
3 המשפט לבחור בשבילם את דרך ההתנסחות, ואינני מוצא בדבריהם דבר שהוא מעבר לרף
4 שהמערער, כאיש ציבור... יכול וצריך לספוג".

5
6 מכל האמור - וכפי שפסק בימ"ש קמא לנדון, אף אני איני מוצא, שצורת ההתנסחות בכתבה מאיינת
7 את החלת ההגנה שהמשיבים זכאים לה, מפני תביעת לשון הרע, משהוכח שליבת הפרסום אמת.

8
9 מטעמים אלה, ומשלא נפלה שגגה מלפני בימ"ש השלום, באשר למה שנפסק ביחס לפרסום השלישי,
10 אציע לדחות הערעור, בנקודה זו. משכך - אין צורך להיזקק לניתוח הטענות ביחס להגנה הנוספת,
11 נשוא סעיף 15(2) שבימ"ש השלום ראה להחילה אף היא.

12
13 תוצאת הדברים, לו תשמע דעתי, תהיה, איפוא כדלקמן:

- 14 1. הערעור, ביחס לפרסום הראשון - יידחה, משהמערער הודיע שאינו עומד על הכרעתנו לגביו.
- 15 2. הערעור, ביחס לפרסום השני - יתקבל, במובן זה, שקביעת בימ"ש השלום לגביו תבוטל, והתיק
16 יוחזר אליו, להמשך בירור, לפי ההוראות שנתנו לעיל, ולמתן פס"ד משלים.
- 17 3. הערעור, ביחס לפרסום השלישי - יידחה.
- 18 4. פסיקת ההוצאות ושכ"ט, כפי שנעשתה בפס"ד קמא - תבוטל, ובית משפט השלום יפסוק באלה
19 כפי שייראה לו לאחר מתן פסק הדין המשלים, ובהינתן התוצאה הכוללת והסופית בהליך שם.
20 בגדר כך, בוודאי גם ייתן דעתו, אף מעבר להכרעות המהותיות, להתנסחות וללשון הקשה והבוטה
21 שהמשיבים השתמשו בה בפרסומיהם.

22
23 בשים לב לקבלת הערעור, בחלקו, ולדחיית חלקיו האחרים, אמליץ לחייב המשיבים בהוצאות
24 המערער בערכאתנו, בסכום כולל של 7,500 ₪, ולהורות על החזרת העירבון שהופקד, לידי המערער.

27
33 אריאל ואגו, שופט

34

35

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 7079-09-15

**בפני: כב' השופטת שרה דברת - ס.נשיא - אב"ד
כב' השופט אריאל ואגו
כב' השופטת טלי חיימוביץ**

1
2
3
4

כב' השופטת שרה דברת - ס. נשיא - אב"ד:

אני מסכימה.

5

שרה דברת, שופטת,
ס.נשיא 9

10
11
12
13

כב' השופטת טלי חיימוביץ:

אני מסכימה.

14
15

טלי חיימוביץ, שופטת
18
19

20
21
22
23
24
25
26
27
28

לפיכך, הוחלט כאמור בפסק דינו של כב' השופט א. ואגו.

המזכירות תחזיר את העירבון שהופקד על ידי המערער.

ניתן היום, ג' טבת ג' טבת תשע"ו (15 דצמבר 2015), בהעדר הצדדים.

טלי חיימוביץ, שופטת

אריאל ואגו, שופט

שרה דברת, שופטת
ס.נשיא

29
30
31